

Βηθλεέμ: Χριστούγεννα εκεί όπου γεννήθηκε ο Χριστός

[Πατριαρχία](#) / [Πατριαρχείο Ιεροσολύμων](#)

Με κάθε μεγαλοπρέπεια εορτάσθηκε χθες, Παρασκευή, 25 Δεκεμβρίου 2021/7η Ιανουαρίου 2022, η δεσποτική εορτή των Χριστουγέννων από το Πατριαρχείο Ιεροσολύμων, συμφώνως προς την επικρατούσα Τυπική καί Προσκυνηματική τάξη αυτού.

Επιμέλεια: Ευγενία Δίτσα

Η πανήγυρη της κυριωνύμου ημέρας της εορτής των Χριστουγέννων άρχισε με τον Όρθρο τη νυκτερινή ορθρινή ώρα της Παρασκευής, διά της επίσημης εισόδου από της Πύλης του Βαπτιστηρίου και εν συνεχεία διά της Λιτής, του Εξαψάλμου και των Καθισμάτων προεξάρχοντος τού Πατριαρχικού Επιτρόπου, Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Καπιτωλιάδος κ. Ησυχίου.

Κατά τη διάρκεια αυτών προσήλθε από το παρεκκλήσιο του Αγίου Γεωργίου μετά την εορτή του Αγίου Γεωργίου, ο Ιερός Μητροπολίτης Καπιτωλιάδος κ. Ησυχίου, ο οποίος μετέβη στο Ιερόν ναό και μετέβησαν

Ἀμα τη ἐνάρξει τού Καθίσματος «Δεύτε ἰδωμεν πιστοί πού ἐγεννήθη ὁ Χριστός...» ἀρχισε ἀπό την Ωραία Πύλη ἡ Κάθοδος πρὸς τὸ Ἅγιο Σπήλαιο ἀπὸ τὴν Νότια Πύλη αὐτοῦ, παρισταμένων δεξιὰ τοῦ εκπροσώπου τοῦ Παλαιστινιακοῦ Κράτους Πρωθυπουργοῦ, κ. Μουχάμαντ Στάγιε, τοῦ Προέδρου τῆς Ανωτάτης Παλαιστινιακῆς Επιτροπῆς ἐπὶ Ἐκκλησιαστικῶν Θεμάτων, κ. Ράμζη Χούρη καὶ τοῦ Εκπροσώπου τῆς Ἰορδανίας, Υπουργοῦ Εσωτερικῶν, κ. Μάζεν Φουράγιε, παρουσία τοῦ Γενικοῦ Προξένου τῆς Ἑλλάδος στὰ Ἱεροσόλυμα κ. Βλιώρα.

Στο Θεοδέγμον Σπήλαιον ἀναγνώσθηκε τὸ Ευαγγέλιον τῆς Γεννήσεως ἐκ τοῦ Ευαγγελιστοῦ Λουκά «ἐξήλθε δόγμα παρὰ Καίσαρος Αυγούστου...», τὸ Μήνυμα τῶν Χριστουγέννων τοῦ Μακαριωτάτου στα ἐλληνικά ἀπὸ τὸν Γέροντα Ἀρχιεπίσκοπο Κωνσταντίνης κ. Ἀρίσταρχο καὶ στα ἀραβικά ἀπὸ τὸν Πρεσβύτερο π. Ἦσσα Μούσλεχ, εκπρόσωπο τοῦ Πατριαρχείου στὸν Αραβικὸ τύπο, ὡς ἐπεταί:

Ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ σήμερον ἠνώθησαν τεχθέντος τοῦ Χριστοῦ.
Σήμερον Θεὸς ἐπὶ γῆς παραγένονεν καὶ ἄνθρωπος εἰς οὐρανοῦς ἀναβέβηκεν.
Σήμερον ὁρᾶται σαρκὶ ὁ φύσει ἀόρατος διὰ τὸν ἄνθρωπον.
(β' Στιχηρόν Λιτῆς Χριστουγέννων).

Τοῦτο τό γεγονός, τοῦτο τό μυστήριον, ἐορτάζει σήμερον πανηγυρικῶς ἐν δοξολογίᾳ καὶ εὐχαριστίᾳ ἡ ἀνά τὰ πέρατα τῆς οἰκουμένης Ὁρθόδοξος τοῦ

Χριστοῦ Ἐκκλησία, ἰδιαιτέρως τῶν Ἱεροσολύμων
καί ἰδιαίτατα ἡ πόλις Βηθλεέμ. Ἐορτάζει τό ὑπερφυές γεγονός τῆς συναντήσεως
καί ἐνώσεως οὐρανοῦ καί γῆς, τό γεγονός ὅτι ὁ Θεός κατήλθεν εἰς τήν γῆν, διὰ νά
ἀνεβάσῃ τόν ἄνθρωπον εἰς τόν οὐρανόν.

Τοῦτο γέγονε, «ὡς οἶδε, ὡς ἠθέλησε καί ὡς ἠυδόκησεν ὁ Θεός». Ὁ Πατήρ
ἠυδόκησεν, ὁ Λόγος σὰρξ ἐγένετο καί ἡμεῖς ἐθεασάμεθα Θεόν Ἐνανθρωπήσαντα. Ὁ
Θεός ἐν τῇ ἀνεικάστῃ ἀγάπῃ Αὐτοῦ πρός

τόν ἄνθρωπον, κατά τόν οὐρανοβάμονα Ἀπόστολον Παῦλον, «ὅτε ἦλθε τό πλήρωμα
τοῦ χρόνου, ἐξαπέστειλε τόν υἱόν Αὐτοῦ, γενόμενον ἐκ γυναικός, γενόμενον ὑπό
νόμον, ἵνα τοὺς ὑπό νόμον ἡς

ἐξαγοράσῃ, ἵνα τήν υἱοθεσίαν ἀπολάβωμεν» (Γαλ. 4, 4-5). Κατά τόν ὑμνωδόν τῆς
Ἐκκλησίας, «ὁ πρό Ἑωσφόρου ἐκ Πατρός ἀμήτωρ γεννηθείς, ἐπὶ τῆς γῆς ἀπάτωρ
ἐκ τῆς Παρθένου ἐσαρκώθη».

«Γέγονεν ὁ Ὦν, ὃ οὐκ ἦν δι' ἡμᾶς». Ὁ Μονογενής Υἱός καί Λόγος τοῦ Θεοῦ ἐγένετο
καί Υἱός ἀνθρώπου, ἐκ Πνεύματος Ἁγίου καί Μαρίας τῆς Παρθένου, Θεάνθρωπος,
ἐν μιᾷ τῇ ὑποστάσει καί ἐν δύο ταῖς φύσεσιν. Ἐκεῖνος ἐπτώχευσε δι' ἡμᾶς, ἵνα
ἡμεῖς πλουτήσωμεν, ἐκένωσεν ἑαυτόν, ἵνα ἡμεῖς πληρωθῶμεν, συγκατέβῃ πρός
ἡμᾶς, ἵνα ἡμεῖς ἀναβῶμεν, ἐνηπίασε δι' ἡμᾶς, ἵνα ἡμεῖς ἐνηλικιωθῶμεν «εἰς
μέτρον ἡλικίας τοῦ πληρώματος Αὐτοῦ», (Ἐφεσ. 4, 13). Κατά τόν Μέγαν
Ἀθανάσιον: «διὰ τήν ἡμῶν σωτηρίαν ἐν ἀνθρωπίνῳ σώματι ἡμῖν πεφανέρωται»
(Περὶ Ἐνανθρωπήσεως, ΕΠΕ 1, σ.228). Κατά τόν ἱερόν Χρυσόστομον «Θεός ὁ
ἀπόρρητος καί ἀνέκφραστος καί ἀπερινόητος καί τῷ Πατρὶ ἴσος διὰ μήτρας ἦλθε
παρθενικῆς, καί γενέσθαι ἐκ γυναικός κατεδέξατο». (Ὁμιλία Β', Εἰς τό κατά
Ματθαῖον Εὐαγγέλιον).

Πρό τῆς θέας τοῦ μυστηρίου τούτου καί ὁ ὑμνωδός τῆς Ἐκκλησίας ἀναβοᾷ
ἐκστατικός: «μυστήριον ξένον ὁρῶ καί παράδοξον, οὐρανόν τό σπήλαιον, Θρόνον
Χερουβικόν τήν Παρθένον, τήν φάτνην

χωρίον, ἐν ᾧ ἀνεκλίθη ὁ ἀχώρητος Χριστός ὁ Θεός». Ὅντως τό σπήλαιον ὠμοιώθη
οὐρανῷ. Ἐν τῷ σπηλαίῳ τούτῳ τῆς Βηθλεέμ τῆς Ἰουδαίας, εἰς συγκεκριμένην
στιγμὴν τοῦ χρόνου, ἐπὶ μοναρχίας

Καίσαρος Ὀκταβιανοῦ Αὐγούστου, ὁ Θεός ἀποκαλύπτεται ἐν Χριστῷ εἰς τοὺς
ἀνθρώπους σωματικῶς. Ὁ ἄναρχος ἄρχεται, ὁ ἀόρατος ὁράται. Τήν ἔνσαρκον
ἐπιφάνειαν τοῦ Υἱοῦ Αὐτοῦ φανερώνει ὁ Θεός εἰς τοὺς ἀνθρώπους διὰ τῶν
στοιχείων τῆς φύσεως, δι' ἀστέρος «θεοδρόμου» φωτεινοῦ, ὁδηγοῦντος μάγους
Περσῶν βασιλεῖς, ἐρευνητάς τοῦ σύμπαντος, «καί ἐλθόντος καί στάντος ἐπάνω οὗ
ἦν τό παιδίον». Τήν θαυμαστήν ταύτην ἐπιφάνειαν ἀποκαλύπτει καί δι' ἀγγέλων
Αὐτοῦ, στησάντων χορόν, ψαλλόντων: «Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ καί ἐπὶ γῆς εἰρήνη
ἐν ἀνθρώποις εὐδοκία» καί καλούντων ἐργάτας τοῦ μόχθου, ποιμένας

Αμφοτέρους καλεῖ ὁ Θεός ὡς μάρτυρας καί κήρυκας, ὡς συνεργούς καί μετόχους εἰς τό ἔργον Του. Οὗτοι ἀνταποκρινόμενοι εἰς τήν Θείαν πρόσκλησιν προσῆλθον καί «πεσόντες προσεκύνησαν, «εἶδον γάρ ἐν τῷ σπηλαίῳ βρέφος κείμενον τόν ἄναρχον», ἥτοι ἐπέγνωσαν καί διεκήρυξαν καί διελάλησαν τό μυστήριον ὅπερ

εἶδον, οἱ ποιμένες εἰς τὴν κώμην αὐτῶν καὶ οἱ μάγοι, φεύγοντες «Ἡρώδην τὸν ληρώδη», εἰς Βαβυλῶνα τὴν πατρίδα αὐτῶν.

Ἡ Ἐνανθρώπησις καὶ ἡ κατὰ σάρκα Γέννησις τοῦ Χριστοῦ, τὴν ὁποίαν προσκυνοῦμεν, ἀναμένοντες καὶ τὰ Ἅγια Θεοφάνεια, εἶναι ἡ ἀπαρχὴ μόνον τῶν σωτηριωδῶν διὰ τὸν ἄνθρωπον μυστηρίων τοῦ

Θεοῦ. Ἡ ἀκολουθία ταύτης εἶναι τὸ ὅλον ἔργον τοῦ Χριστοῦ, τὸ ὁποῖον ἐνεκαίνιασε εἰς τὴν γῆν ὡς ὁ «μεγάλος ἄγγελος τῆς βουλῆς τοῦ Θεοῦ». Ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός ἐλθὼν παρὰ Πατρός, ζήσας

ἐπὶ τῆς γῆς καὶ τοὺς ἄνθρώπους συναναστραφεὶς, ἐνεκαίνιασε, ἐγκαθίδρυσε καὶ ἐστερέωσε ἐπὶ τῆς γῆς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ καὶ τὴν βασιλείαν Αὐτοῦ, οὗσαν μίαν, ἥτοι τὸ σῶμα Αὐτοῦ, τὴν

Ἐκκλησίαν. Ἡ Ἐκκλησία συνεχίζει καὶ διαιωνίζει τὸ ἔργον Αὐτοῦ, τῆς συνδιαλλαγῆς, τῆς συμφιλίωσης, τῆς εἰρηνικῆς συμβιώσεως καὶ τῆς ἀγάπης μεταξύ τῶν ἀνθρώπων. Τὸ ἔργον τοῦτο ὁ

Ἐνανθρωπήσας Κύριος ἐθεμελίωσεν ἐπὶ τῆς διδασκαλίας Του καὶ ἐπὶ τοῦ αἵματος τῆς σταυρικῆς θυσίας Του. Ἐθεμελίωσεν ἔργον ἁγιαστικόν, ἀφέσεως ἁμαρτιῶν καὶ διδακτικόν, ἐξημερωτικόν καὶ

μεταμορφωτικόν τῶν ἡθῶν τῶν ἀνθρώπων. Ἀρξάμενος ἀπὸ Βηθλεέμ ὁ Χριστός, ἀπὸ τοῦ σπηλαίου τούτου, κατέκτησε, κάλλιον ἐσαγήνευσε, τὴν οἰκουμένην ὁλόκληρον ἄνευ στρατοῦ, ἄνευ ὅπλων, διὰ

τῶν δώδεκα μόνον καὶ τούτων ἀγραμμάτων κατὰ κόσμον, ἐγγραμμάτων ὅμως κατὰ τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον. Ἡ Ἐκκλησία ὡς ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ ἐπὶ τῆς γῆς ηὔξῃθη, ἐπληθύνθη καὶ ἐμεγαλύνθη

ἀθορύβως χωρὶς στράτευσιν ὁπαδῶν, ἀλλὰ μέ ἔνταξιν μελῶν διὰ τοῦ Βαπτίσματος. Κεφαλὴ αὐτῆς εἶναι ὁ Ἐνανθρωπήσας Κύριος, ὁ Λυτρωτὴς τοῦ κόσμου. Ὅσον ἡ ἀνθρωπότης δέν ἀσπάζεται καὶ δέν

ἀκολουθεῖ τὸ μήνυμα Χριστοῦ, τοῦ τεχθέντος Βασιλέως, ἡ ζωὴ αὐτῆς γίνεται κόλασις, ἐν μάχαις, πολέμοις καὶ ἀδικίαις, οἷαν καὶ βλέπομεν ἐνίοτε καὶ σήμερον, ἐφ' ὅσον δέχεται καὶ ἐφαρμόζει τοῦτο,

ἡ ζωὴ αὐτῆς μεταμορφοῦται εἰς παράδεισον.

Τοῦτο τὸ ἔργον, ἁγιαστικόν, Ποιμαντικόν, Προσκυνηματικόν, συνδιαλλακτικόν, εἰρηνευτικόν, ἡ Ἐκκλησία Ἱεροσολύμων ἐπιτελεῖ ἀπὸ τῆς ἰδρύσεως αὐτῆς ἀδιακόπως εἰς τοὺς Τόπους τῆς Χάριτος

καὶ σήμερον εἰς τὸν τόπον τῆς κατὰ σάρκα Γεννήσεως τοῦ Ἰδρυτοῦ αὐτῆς, εἰς Βηθλεέμ τὴν Ἁγίαν, εἰς τὸ θεοδέγμον Σπήλαιον καὶ εἰς τὴν ἐπ' αὐτοῦ Κωνσταντίνειον καὶ Ἰουστινιάνειον Βασιλικὴν τῆς

Γεννήσεως καὶ ἀπὸ τῶν ἁγιασμάτων τούτων προσεύχεται ὑπὲρ εἰρήνης καὶ ἀγαθῆς καταστάσεως τοῦ σύμπαντος κόσμου, ἰδιαιτέρως προσεύχεται ὑπὲρ τοῦ

έλληνορθοδόξου αὐτῆς ποιμνίου, τοῦ
διαβιοῦντος εἰς τό Παλαιστινιακόν κράτος, ἀλλά καί ὑπέρ ὅλου τοῦ
Παλαιστινιακοῦ λαοῦ καί συμπαρίσταται δι' ὅλων τῶν δυνάμεων αὐτῆς καί δι'
ὅλων τῶν εἰρηνικῶν μέσων εἰς τόν ἐξοχώτατον
Πρόεδρον Μαχμούντ Ἀμπάς Ἀμποῦ -Μάζεν, τόν τιμῶντα διὰ τοῦ ἐκπροσώπου Αὐτοῦ
δρος Μουχάμαντ Ἰστάγιε τήν ἑορτήν ἡμῶν, ἵνα ὁλοκληρώσῃ ἐπιτυχῶς τήν
ἐκστρατείαν Αὐτοῦ τῆς
διατηρήσεως τοῦ ὑπό τῆς διεθνοῦς Κοινότητος ἀναγνωριζομένου πολιτικοῦ καί
θρησκευτικοῦ καθεστῶτος τῆς Ἱερουσαλήμ καί τῆς πλήρους ἀναγνωρίσεως τοῦ
Παλαιστινιακοῦ κράτους ὑφ' ὅλων
τῶν κρατῶν ἀνά τόν κόσμον διεθνῶς.

Ἐν τῇ Ἁγίᾳ Πόλει Βηθλεέμ, Χριστούγεννα 2021
Διάπυρος πρὸς Κύριον εὐχέτης,
ΘΕΟΦΙΛΟΣ Γ'
Πατριάρχης Ἱεροσολύμων

Μετά από αυτά έλαβε χώρα η προσκύνηση στον Αστέρα και τη Φάτνη και έγινε η έξοδος από την βορεία Πύλη του Σπηλαίου. Εν συνεχεία, έλαβε χώρα η λιτανεία διά των κλιτών της Βασιλικής, τρις καταλήξασα στο μέσον του Ναού, όπου αναπέμφθηκε δέηση.

Ακολούθησε ο Όρθρος από την Θ' Ώρα στην Βασιλική, προεξάρχοντος του Μακαριωτάτου Πατριάρχου Ιεροσολύμων κ.κ. Θεοφίλου, συλλειτουργούντων των Σεβασμιωτάτων Αρχιεπισκόπων Γεράσων κ.

Θεοφάνους, Κωνσταντίνης κ. Αριστάρχου, Πέλλης κ. Φιλουμένου και του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Ελενουπόλεως κ. Ιωακείμ, Αγιοταφικών Ιερομονάχων και των εκπροσώπων του Πατριαρχείου Μόσχας καί του Πατριαρχείου Ρουμανίας, των Βηθλεεμιτών Πρεσβυτέρων π. Σπυρίδωνος Σαμούρ, π. Γεωργίου Ζακαμάν και π. Ήσσα Θαλτζήγιε, του Αρχιδιακόνου Μάρκου και των άλλων διακόνων, ψαλλούσης της χορωδίας δεξιά ελληνιστί υπό τον Ιεροδιάκονον π. Συμεών καί της χορωδίας της Κοινότητος Βηθλεέμ αριστερά αραβιστί υπό τον κ. Λώρενς Σαμούρ.

Μετά τον Όρθρο έλαβε χώρα η θεία Λειτουργία του Αγίου Ιωάννου του Χρυσοστόμου, απολυθείσα συμφώνως προς το Προσκυνηματικό Καθεστώς στις 3.30 π.μ., ενώ τελέσθηκε και θεία Λειτουργία στο Θεοδέγμον Σπήλαιον από τον Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Καπιτωλιάδος κ. Ησύχιο.

Μετά το πέρας της Λειτουργίας και τις ευλογίες του Μακαριωτάτου, έλαβε χώρα η έξοδος από της Πύλης του Βαπτιστηρίου και η μετάβαση στο ηγουμενείο, όπου ο νέος ηγούμενος Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Διοκαισαρείας κ. Βενέδικτος προσέφερε κέρασμα. Το πρωί, περί την 9.00 ο Γέρων Δραγουμάνος Αρχιμανδρίτης π. Ματθαίος κατέβηκε στο Άγιο Σπήλαιο και προσκύνησε. Διά της πράξεως αυτής έληξε η Δεσποτική εορτή των Χριστουγέννων στη Βηθλεέμ, τα προεόρτια της οποίας είχαν αρχίσει από τις 23 Δεκεμβρίου/5 Ιανουαρίου 2022.

Εκείνη την ημέρα, στον μοναστηριακό Ναό των Αγίων Κωνσταντίνου καί Ελένης, χοροστατούντος της Α.Θ.Μ. του Πατρός ημών καί Πατριάρχου Ιεροσολύμων κ.κ. Θεοφίλου ανεγνώσθησαν οι μεγάλες Ώρες των Χριστουγέννων, χάριν ελαφρύνσεως τού Καθεστωτικού Προγράμματος στην Βηθλεέμ την επομένην.

Την Πέμπτη, Παραμονή των Χριστουγέννων, αναχώρησε μετά την επίσκεψη της Αστυνομίας στο Πατριαρχείο η Πατριαρχική Συνοδεία και έφθασε, με τη συνοδεία της Αστυνομίας και του Σώματος των Προσκόπων στην πύλη του Δαβίδ. Εκεί επιβιβάσθηκε σε οχήματα και κατηυθύνθηκε προς την Μονή του Προφήτου Ηλιού, μεταξύ Ιερουσαλήμ καί Βηθλεέμ παρά την αρχαία Μονή τού Καθίσματος.

Στην Μονή αυτή έγινε η υποδοχή του Μακαριωτάτου από τους Δημάρχους Μπετζάλλας και Χωρίου των Ποιμένων και από τους προύχοντες των πόλεων αυτών και της Βηθλεέμ και από την Ισραηλινή Πολιτική Διοίκηση και τον εκπρόσωπο του Υπουργείου Θρησκευμάτων του Ισραήλ κ. Σεζάρ Μαρζήε. Ακολούθως αναπέμφθηκε δεήση και δόθηκε προσφάγιο κέρασμα από τον επιστάτη της Μονής Μοναχό Αχίλλιο.

Εν συνεχεία, η Πατριαρχική Συνοδεία ανεχώρησε, προπορευομένης αυτής 5

Ισραηλινών ιππέων έως του τάφου της Ραχήλ. Εκεί την παρέλαβαν οι Παλαιστίνιοι μοτοσυκλετιστές και την συνόδευσαν τιμητικώς, έως την πλατείας της Βασιλικής της Γεννήσεως, όπου τον Μακαριώτατο υποδέχθηκε διά συντόμου προσφωνήσεως ο Πατριαρχικός Επίτροπος Βηθλεέμ, Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Διοκαισαρείας κ. Βενέδικτος, ο Πρόεδρος της Παλαιστινιακής Επιτροπής επί Εκκλησιαστικών Υποθέσεων κ. Ράμζη Χούρη και ο Νομάρχης της περιοχής.

Ακολούθως, η Πατριαρχική Συνοδεία με τη συμμετοχή ενδεδυμένων κληρικών Αγιοταφитών και Αραβοφώνων Ιερέων καθώς και πλήθους λαού, ψέλνοντας το «ή Γέννησις σοῦ Χριστέ ὁ Θεός ἡμῶν» εισήλθε διά της ταπεινής Πύλης στην Βασιλική και κατέβηκε για προσκύνηση και δέηση στο άγιο Σπήλαιο και τη Φάτνη.

Μετά το προσκύνημα, ανέβηκε στο Καθολικό του Ναού, όπου άρχισε η ακολουθία των Μεγάλων Ωρών και ο πανηγυρικός Εσπερινός με τη Θεία Λειτουργία του Μεγάλου Βασιλείου.

Μετά τό τέλος τῆς Λειτουργίας παρετέθη κέρασμα.

Το απόγευμα της παραμονής των Χριστουγέννων είχε παρατεθεί επίσημη δεξίωση από τον ηγούμενο, Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Διοκαισαρείας κ. Βενέδικτο σε προσκεκλημένους, μεταξύ των οποίων ήσαν και ο Εκπρόσωπος της Παλαιστινιακής Αυτονομίας Πρωθυπουργός κ. Μουχάμαντ Ιστάγιε, και ο εκπρόσωπος της χώρας της Ιορδανίας, Υπουργός Έσωτερικών κ. Μάζεν Φουράγιε. Την προσφώνηση του Μακαριωτάτου Πατριάρχη Ιεροσολύμων κ.κ. Θεοφίλου στα αραβικά ανέγνωσε ο π. Ήσσα Μοϋσλεχ. Σε αυτήν ο Μακαριώτατος υπογράμμισε τις πιέσεις, τις οποίες υφίσταται η Χριστιανική Κοινότητα από τα ακραία στοιχεία της Ιερουσαλήμ και τη δύναμη, την οποία έχει η Εκκλησία παρά του ανατείλαντος Ηλίου της Δικαιοσύνης να αντιμετωπίσει και να υπερβεί αυτές, προσφέρονσα έργα ωφελείας, όπως η πρόσφατη ανέγερση του οικισμού Lana/Jerusaelm και η ανακαίνιση του Προφήτου Ηλίου.

Διά τούτων έληξε η εορτή της Παραμονής των Χριστουγέννων από το Πατριαρχείο Ιεροσολύμων στην Βηθλεέμ.